

RĂSĂRIȚUL NOSTRU

ABONAMENTE
INST.
AUT. 1000
Partic. și surd.-muți 100 lei pe an
APARE LUNAR

ORGAN SURDO-PEDAGOGIC, CULTURAL ȘI SOCIAL

REDACȚIA
ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. IOAN ATANASIU, 1 Buc. 6
Dir. V. DIMITRIU-LEORDA

Note pedagogice

Invățământul surdo-mușilor

Printre întrebările importante puse în discuție după războiul mondial a fost și aceea a instrucțiunii și educației. Se face instrucția și educația generațiilor tinere, respectându-se psihologia copilului, pe calea adevărată a progresului social?

Această întrebare a stărnit toți pedagogii și oamenii, care se preocupă de educația tineretului, făcându-i să frământă cu atenție profundă ideea învățământului, pentru a face școala cât mai ușoară povară a elevilor și mai corespunzătoare nevoilor schimbate ale vieții din epoca post-belică. Astfel, după război, vedem în toată lumea, școala suferind mari transformări, atât în ce privește idealul, cât și mijloacele de realizare a educației.

La noi România, învățământul de toate gradele a suferit radicale schimbări, care nici până azi nu s'au terminat. Fiecare dintre miniștrii instrucțiunii, care a ocupat această demnitate după război, a venit cu concepțiile sale personale, de reformare și îndrumare a școlii românești, deosebite de ale celorlalți, și le-a pus în aplicare. Din această cauză învățământul, în mersul evolutiv al instrucției și educației, în loc să aibă o continuitate, a suferit mereu schimbări, producându-se astfel un haos în organizarea lui. Profesorii, zăpăciți de atâtea reforme și para-reforme, nu mai știu ce le incumbă datoria de instructori și educatori ai elevilor, lăsând laoparte desființările de școli, care provoacă revoltă și reteză entuziasmul de educator. Iar elevii și-au pierdut busola învățând, nu știu nici ei ce și câte clase, pentru ca la sfârșitul școlii, cu o cultură de spoială, să sufere dezamăgirea muritorilor de foame.

Ar fi trebuit ca reformatorii învățământului nostru, să se înțeleagă de la început asupra reformelor ce urmau a se face, să ia exemplul Poloniei, care odată reformând școala, n'a mai schimbat nimic din ceea ce a făcut, nu mai caută să completeze lipsurile și să scoată din programă ceea ce nu e folositor, adaptând astfel învățământul psihologiei naționale și realităților poloneze pe zi ce trece.

Dar neasocierea și preocuparea acestora numai de reforme, a făcut ca autoritățile școlare să nu se mai intereseze de aproape

de frecvența elevilor și azi am ajuns să ne vedem, făcând abstracție de Albania, ocupând primul loc între popoare, având proporția analfabeților cea mai mare.

Trebue să menționăm totuși că corpul didactic de toate gradele este în rând cu celelalte popoare în ce privește metodele noul de predare. Principiile de educație se perfecționează în sensul adaptării școlii la psihologia poporului și realitățile românești, iar scopul va deveni în curând munca spre fericirea individului și a patriei. Cu toată organizarea slabă ce prezintă, învățământul românesc în genere face progrese pe calea evolutivă a instrucțiunii și educației în ritmul vremii.

Numai în învățământul surdo-mușilor nu se vede niciun progres. Din contră, școala acestora, rămâne în urmă pe calea desființării.

S'a arătat în coloanele acestui ziar numărul enorm al surdo-mușilor din întreaga țară, care rămân analfabeți din lipsă de școale. Deasemenea, s'a exprimat revolta, la svonul că se va desființa institutul de surdo-muși de la Focșani. Știm iarăși toți cât de necesară este învățătura pentru această categorie de oameni, care nu se poate pune în contact cu realitatea decât prin carte.

Atunci de ce să se facă o atât de criminală faptă, desființându-le școlile?

Dacă trăim timpurile de păgânism dinainte de

Hristos, când omenirea nu știa ce este mila și datoria de a ajuta pe cei nenorociți, să-i adunăm pe toți și să-i svărlim depe vârful unui munte, decât să-i lăsăm trăindu-și zilele amare în mizerie și suferință.

Dacă nu, și ne credem stat civilizată organizat, atunci datoria Ministerului Instrucțiunii este să-și îndrepte privirea și să se ocupe de educația acestora.

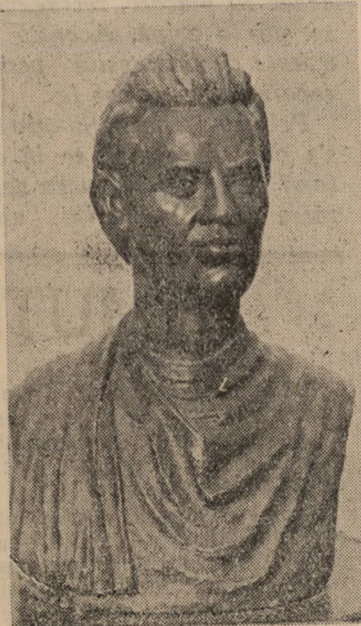
Ministerul Instrucțiunii să nu desființeze școlile surdo-mușilor existente și din contră să înființeze și altele pentru ca să aibă locuri toți surdo-mușii la învățătură. Să se îngrijească de aproape de întreținerea lor, punând în fruntea institutelor, directori destoinici, cu iubire de înălțare a acestora.

Deasemenea, pentru a se pune metodele acestora în rând cu progresul pedagogiei, Ministerul instrucțiunii mai are datoria să îngrijească de pregătirea specială a corpului didactic de la școlile surdo-mușilor. Să trimită profesori la cursuri în străinătate, unde să cunoască metodele noi, practicate în alte țări, apoi să institue cursuri și în țară la care să oblige pe toți ceilalți, care predau la aceste școli.

Numai astfel școala va servi cultura tuturor categoriilor sociale, cu atât mai mult își va atinge complet scopul săvârșind și faptă de cea mai înaltă morală, înălțarea și fericirea tuturor.

Ciprian Porumbescu

La 6 Iunie a. c. s'au împlinit 50 de ani, de când moartea năprasnică a prins în aripile ei, sufletul tânăr plin de talent al neuitatului muzicant Ciprian Porumbescu.

prof. Nistor, vorbind despre meritele acestui mare român și corul „Carmen”, cântând din operele lui.

Pentru acei ce au asistat la sărbătorirea memoriei lui Ciprian Porumbescu din sala „Dalles” au fost clipe de adâncă emoție. Cuvântul cald al d-lui prof. Nistor, care a scos în relief memoria sărbătoritului, făcând o succintă analiză psihologică a sufletului distins în lupte cu suferința și cântecele executate frumos de Corul „Carmen”, opere ale lui Ciprian Porumbescu, au lăsat publicului asistent amintirea unei sincere solemnități.

Cu această ocazie, sculptorul Dimitriu-Leorda, a expus vederii publicului, în sala spectacolului, bustul sărbătoritului, — a cărui fotografie o reproducem mai sus.

P. I. C.

Ghicitoare

Strigă gaj prin răgai
Și goșca din gaură
S'o apere de găini
Că de câini nu-i e frică.

(euză)

Situația Surdo-mușilor din România

de Dr. Al. Costiniu-Senior

În toate țările civilizate oamenii mari ai acestor țări, au avut timpul să se gândească și la surdo-muși și la orbi. A fost destul să se găsească câte un om de bine cum a fost abatele L'Eppé în Franța, ca el să fie ascultat și să se înceapă o perioadă de aranjament cu studii și lucrări morale ale copiilor surdo-muși. Institutele și școlile se crează neîncetat în toate țările occidentale astfel ca să nu rămână nici un surdo-muș sau orb fără carte, fără meserie. Progresul nu stă pe loc și dela metoda digitală trece la vechea metodă orală, care este întrebunțată aproape pretutindeni.

Dacă pe la anul 1905 mai exista încă adepți și metode digitale, astăzi cred că nu mai este nici-eri.

Dar oricât s'ar fi înmulțit școlile și institutele de surdo-muși, dacă nu se vor fi format acele mari asociații de unde mușii mai întâi naționali, apoi ofciul Internațional al surdo-mușilor, surdo-mușii ar fi rămas în stare de inferioritate față de semenii lor vorbitori.

Asociația surdo-mușilor patronată de protectorii lor naturali și sufletești, adică profesorii lor, la care au aderat în urmă și alte personalități cu dor de țară și cu dragoste de

surdo-muși, constituie în fiecare țară o putere de care se ține seamă. Revindicările lor drepte sunt ascultate, plângerile lor sunt satisfăcute, iar situația lor morală și materială destul de bună.

La noi, greu se pot găsi oameni de bine, care să îmbrățișeze chestia surdo-mușilor, totuși nu trebuie să ne oprim în loc, să facem apel repetat, să expunem situația nenorocită în care se găsește surdo-mușii, până când strigătul nostru va fi auzit de cei mari, până se vor găsi inimi și suflete generoase care să-i ajute.

Dar vorba sfântă: Ce-re și ți se va da, bate și ți se va deschide, ajută-te ca să fii ajutat.

Astfel trebuie să procedăm și noi, conducându-ne de deviza: unde-i unirea, e și puterea.

Când ne gândim că astăzi în România Mare cu 18 milioane locuitori, avem în total 5 institute de surdo-muși, care la o laltă conțin cam 340 elevi și pe fiecare an numărul lor scade în loc să se mărească? Nu este oare o crimă ca să se lase în voia soartei peste 2000 copii pe drumuri, fără nici o îndrumare? De soarta adulților nimeni nu se preocupă. Ei pot munci aproape pe gratis,

(Continuare în pag. II-a)

Circulația publică

Un ziar străin relatează de curând fenomenul progres al unui popor în ce privește circulația. Pentru a se evita accidentele de vehicule, s'a impus surdo-mușilor să poarte șepci-roșii, ca astfel să poată fi cunoscuți și evitați în circulație. Se vede că acest popor a ajuns atât de perfect în disciplina publică, în cât singura piedică n'o mai întâmpină decât din partea surdo-mușilor și pentru aceasta a alergat la brezarea lor.

Nu ne ocupăm de efectul moral ce-l are pentru surdo-muși această suprimare dela libertatea portului. Vrem numai să atragem atenția organelor noastre administrative, asupra unei observații a surdo-mușilor. Nu ne împotrivim ordinilor de disciplină publică, dar suntem revoltați de indiferența ce dominează la noi în ce privește respectul circulației. Observăm că în plin centru Capitalei, bulevardul Elisabeta, colț cu calea Victoriei se postează pe trotuar, mai ales în zilele de sărbătoare, grupuri de oameni, cari împiedică circulația pietonilor. Din înfățișarea lor și mirosul de mahorcă ce-l răspândesc în jur, avem impresia că nu sunt români.

Acest obicei repetat și mai ales de persoane străine nației noastre nu numai că produce impresie urâtă, dar și jignesc pe toți cari trec de multe ori înghesuți în mod sfidător de acești postatori ai străzii.

Rugăm pe această cale orga-

mele administrative să ia măsuri să nu se mai îngăduie în stradă adunare. Cine are plăcerea să se adune găsește locul în alte părți: grădiniile publice sau pe terenuri unde nu împiedică cu nimic circulația.

Să se introducă și la noi odată disciplina în ce privește circulația pe străzi. Astfel vom da și impresia de popor civilizată.

Raportul Soldatul Dincă Scarlat la tragere

Să trăiți, domn plutonier.
Eu soldat Dincă Scarlat
Cinci gloanțe la tir am dat
Două n vânt, trei în pământ
Scrie domnule nimic!
Să trăiți dom plutonier!!

pot cerși pot fi batjocura altora, nimeni nu se interesează de ei.

Aceasta nu este nici omenesc, nici frumos într-o țară cu pretenții de civilizație.

Având în vedere această situație precară, cred că cel mai bun lucru ce avem de făcut este constituirea unei societăți de patronaj a surdo-mușilor din toată țara și de toate categoriile.

Societatea să fie compusă din persoane care se ocupă cu toate ramurile activității omenești: agricultura, industria, comerțul, etc. etc.

Societatea constituită să fie pusă sub patronajul M. S. Regina Maria, care deja a primit odată patronajul surdo-mușilor.

Se va face o nouă statistică pe județe și comune a tuturor surdo-mușilor adulți și copii, cu felul de activitate a fiecăruia, cu retribuițiile lor, etc. etc.

Societatea va cuprinde în sânul ei și actuala societate a surdo-mușilor, ca să fie o unitate de conducere. Se va ocupa de a da de lucru celor ce au un meșteșug, a învăța un meșteșug și cei ce nu-l au, a lua sub ocrotirea ei toate instituțiile de surdo-muși din țară, a le organiza, subvenționa, mări ca-

pacitatea de adăpostire a copiilor surdo-muși, a înființa acolo unde va fi nevoie alte ateliere pentru diferite meșteșuguri, a înființa școala de grădinarit, horticultură și alte îndeletniciri produse astfel ca surdo-mușii să fie un element productiv.

Dacă va fi nevoie, va face intervenții la ministerul instrucției ca să se predea în anul al 5-lea al școlilor normale, predarea materiei orale la surdo-muși cu scopul ca învățătorul în saul lui să poată învăța pe copii surdo-muși ce sar găsi acolo. Ar insista ca să se trimită încă câțiva profesori și profesoare care să se specializeze cu metoda pedagogică generală în străinătate.

Și atunci vom avea și noi siguranța că surdo-mușii vor fi elemente de producție, atâtea mii de brațe devenind elemente folositoare țării, va mări și bogăția ei. Vom intra și noi în cadrul popoarelor civilizate și vom scăpa de învinuirile ce ni se aduc că suntem unilaterali, că nu îmbrățișăm toate chestiunile de ordine socială cu toată căldura și dragostea ce merită soarta acestor nenorociți.

Mai multă condescendență

Există pe pământ oameni a căror soartă apasă greu trupurile lor sub imperiul invalidității aducătoare de suferințe și restricțiuni în raporturile cu semenii.

Circumstanțele acestor invalidități în forma lor fizică și manifestările în societatea acestor ce posedă infirmități, are incontestabil o dezastruoasă înrăurire asupra stărilor sufletești. Vorbim despre surdo-muși.

Acești oameni, fiindcă percepțiunea și imaginea lor motrică este defectă, sunt în imposibilitate de a lua contact cu realitatea direct. Deși nu simt durerea neputinței de a percepe sunetele și a le pronunța surdo-mușii numai prin ajutorarea semenilor lor normali pot ajunge la înțelegerea vieții și a traiului comun în societate.

Este îmbucurător că surdo-mușii, drept compensație a defectuoșității auzului și vorbirii, sunt înzestrați de o fire nobilă distinctă, adaptabilă tuturor posibilităților de a colabora în toate ramurile de activitate. Acești lipsiți de darurile naturii, înțeleg ușor rosturile vieții, putându-se face din ei oamenii cei mai capabili de muncă. Prin puterea lor de cugetare, formată din greutatea de care se lovesc zilnic, tocmai din lipsa organelor de a-i face să înțeleagă ușor se înarmează cu rezultate bune, solide pentru viață. Dar acestea nu le pot căpăta decât pe calea cititului și a scrisului.

Este dar o datorie a societății să mijlocească, pentru a se da acestei categorii de năpăstuiți, lumina sănătoasă a scris-cititului, pentru a nu-i expune la o viață de promiscuitate morală

și suferință materială. Știm că cimentul cel mai puternic pe care se ridică societatea este munca încununată de bunăvoința comună pentru realizarea și susținerea cauzelor drepte. Atunci acei dintre noi, care am gustat în imaginație toate bunurile, ce ni le oferă viața pe acest pământ, avem datorie ca dovadă de perspicacitate, să ne gândim la semenii noștri surdo-muși, care suferă amarăciunii întunecimei, și să-i ajutăm. Ne adresăm acestora în a căror putință stă posibilitatea de a da impuls instituțiilor de binefacere, pentru a ușura pe cât posibil viața surdo-mușilor.

Omenirea are de îndeplinit și de complexat încă multe. Opera mare de asistență socială, practică din îndemnul Măntuitorului și devenită instituție de Stat, trebuie încă mult lărgită pentru realizarea intereselor sociale de cea mai înaltă morală.

Toți membrii societății, indiferent de credința sau naționalitate, avem datorie să îngrijim de beții surdo-muși, să ținem

treze toate resursele de înălțare sufletească a lor. Astăzi timpurile sunt grele și vor veni cele viitoare și mai grele. Dar tocmai în această stă și puterea noastră, să nu ne lăsăm prinși în mrejele imoralității. Să respectăm sentimentul iubirii de aproapele și să dăm tot ce poate da isvorul ideilor noastre a celor obidiți și slabi.

Datoria acestor ce ne conduc și a colectivității este să colaboreze împreună, să facă toate eforturile de creere a noului instituții, unde surdo-mușii să găsească adăpost și lumină. Statul ar trebui să concretizeze în formule sacre-sancte, juridice, normele și posibilitățile, pentru a oferi acestor ce se sbat în promiscuitate o cât mai ușoară și mai multumitoare viață.

Abolirea acesteia, sau refuzul de a asculta de îndemnul sentimentului înalt de iubire de aproapele, înseamnă părăsirea condescendenței dela oră la oră, predominarea mediocrității și inapoierea la viața de sălbătecie.

I. M. DRAAGOMIRESCU

O afacere scandalosă

Am sesizat Ministerul instrucției în repetate rânduri prin coloanele acestui ziar, de abuzurile ce se comit la institutul de surdo-muși din Focșani, fără să se ia măsuri energice de îndreptare.

De astă dată revoltat de afacerea ce s'a pus la cale, cer cu insistență Ministerului instrucției să ancheteze imediat cazul ce-l reclam mai jos și să ia măsuri în consecință.

Acest institut a avut strânsi 2 milioane lei prin truda binevoitorilor și acelor cu suflet pentru surdo-muși. Din acești bani, care formează fondul de sprijin al institutului s'a tot luat pentru satisfacerea cerințelor, cu totul altele decât ale surdo-mușilor. 1 milion lei, rămânând institutul cu un milion. Astăzi, prin intenția nu știu căror descerești s'a pus la cale să se ridice din acest milion rămas, 500 mii lei, pentru reparații.

Dacă suma ar servi la construcția unui local de școală pentru surdo-muși, cum a avut dela început destinația, n'am avea nimic de zis, încă din contra am aduce un cuvânt de laudă inițiatorilor. Dar acești bani se întrebuințează în altă direcție de cât aceea de a deservi interesele surdo-mușilor.

Localul școlii de surdo-muși, a fost ocupat de școala normală până anul trecut, aceștia fiind adăpostiți în niște maghernite închiriate în Focșani. De anul trecut, desființându-se școala normală, surdo-mușii au revenit în casa lor, dar și de astă dată, ocupând-o numai jumătate, jumătatea cealaltă ocupând-o un batalion de jandarmi. Cu toate că localul este proprietatea surdo-mușilor, aceștia au cedat cu plăcere, retrăgându-se sub o aripă. Această jumătate dacă necesită pentru reparații 30—40.000 lei.

Prin intervenția nu știu cui s'a pus la cale să se ia din fond 500.000 lei pentru repararea celeilalte aripi, unde

sunt adăpostiți jandarmi, care s'au angajat să-și facă singuri cele necesare.

Aceasta este o nedreptate strigătoare la cer, pusă la cale de anumiți intereși, să poată săvârși opera frustrării fondului.

Odată cu aceasta, divulgăm actualul comitet școlar, ca constituit ilegal și cerem Casei Școlare anchetarea și casarea lui. Să se cerceteze: de ce a fost dizolvat comitetul precedent? De ce a făcut convocările directorul și nu președintele (conform art. 98)?

Este legal ca a doua convocare să fie făcută pentru ziua de 10 Decembrie 1932 și să-i se dea data din urmă, 18 Noiembrie 1932 cu No. 460?

Este legal ca a doua convocare să fie anunțată pentru ziua de 18 Decembrie 1932 și ședința să se țină la 19 Decembrie? In această zi nu s'a mai prezentat nimeni. După ce lege se constituie comitetele școlare ale surdo-mușilor? De ce nu s'a respectat legea specială făcută pentru organizarea lor?

Rugăm insistent pe d. ministru Gusti să dispue urgent ca nimeni să nu se atingă de fondul donat special pentru un câmin de lumină surdo-mușilor dela institutul din Focșani, tot odată să dizolve actualul comitet școlar constituit ilegal.

Această rugămintă o face unul, care cunoaște și trăește viața de surdo-muș, care îndură mizeria înțelegând lupta pentru izbândă și dreptatea cauzei oamenilor vitregiți de natură și lăsați în părăsire de cei ce au datorie să-i ajute.

Apelăm la d. ministru Gusti, ca din fondul dela Focșani să clădească o școală surdo-mușilor în București, făcând cu această o operă neprietoare de asistență socială strângând sub acoperișul ei toți surdo-muși, săraci astăzi vagabonzi pe străzile Capitalei.

V. Dimitriu-Leorda

Avem drept la muncă?

de R. Fresquet
tr. de Natalia Botez

II

Un timp, după asta, o nouă ofertă de slujbă, publicată în același jurnal și emanată de aceeași fabrică, atrage atenția mea. Fără a sta pe gânduri, m'am prezentat sigur, de această dată, că voi avea mai multă șansă. Am fost recunoscut înainte de a îndeplini prima condiție de admitere, care este vizita medicală. Acela care angajează lucrătorii, manifestă acum, mirare, văzându-mă revenind ca solicitator, atunci când, conform logicii, ași fi fost numit în primul loc vacant, fiindcă atunci, în cazul anterior, locurile erau complete.

Propunerile, nu erau decât subordonate, când veni superiorul lor, îi țeru câteva lămuriri. Acesta după ce mi-a examinat actele, schimbă cu mine următoarele cuvinte, pe țare le redau exact:

El (înapoindu-mi actele) — „Nu-i nimic de făcut“!

Eu. — „Nimic? Și pentru ce, vă rog?“

El. — „Pentru că medicul nu vrea“!

Eu. (Surprins de acest răspuns și gândind că poate în afară de surditatea mea, sunt atins de o boală de altă natură). — „Și pentru ce medicul nu vrea? Sunt bolnav?“

El. — „Nu, D-stră nu sunteți bolnav, dar sunteți surd!“

Eu. — „Dacă nu e decât aceasta, nu e nici o speranță?“

El. — „Nu, imposibil!“

Eu. — „Astfel surditatea, mă face lipsit de mântuire și îmbrăcăminte de care am nevoie, ca și cei cari aud!“

El. — „.....“

Eu. (Arătându-i actele). — „Vedeți actele unde este menționat că am patru ani și câteva luni de serviciu. (Arătându-i mănele). Priviți-mi acum mănele! Unde, se vede cicatricea unei răni, oarecare? Eu am văzut mulți cari aud, cărora le lipsește, unul sau mai multe degete, o mână sau un braț, chiar un picior; mie nu-mi lipsește nimic din toate astea, ca să pot munci și D-tră nu voiți să mă primiți ca să muncesc !!“

El. (Cu un gest de neputință care s'ar putea traduce cu „Ce vreți să-ți fac?“).

Înțelegând, că orice argument, ar urma să fie inutil, m'am retras descurajat, adânc descurajat! Mă gândesc că în această situație nu sunt singurul.

Dacă toți medicii de uzine, ar urma exemplul acestui confrate pretențios, eu cu alți mulți frați ai mei de nenorocire, în mod fatal, am fi condamnați să murim de foame sau a trăi în cea mai neagră mizerie. Acest

medic, care m'a ascultat cu urechea, nu știe ce e aceea milă! Exercițiul funcțiunii lui, îi procură o mare ușurință; el ignoră grijele bănești, el e fericit materialmente și vrea să-mi oprească dreptul de a-mi câștiga existența!

În fine, odinioară (aveam 6 ani) medicina m'a smuls cu putere dela o moarte sigură și astăzi (am 24 ani) aceiași, medicina, în persoana unuia din practicanții ei, vrea să-mi interzică să intru în uzină, unde ași putea munci! Munca este viața, socot eu!

Pentru ce, după ce, mi-a redat viața, tot medicina, vrea să mă condamne să mor, de inaniție? O, crudă, nedreptate!

Trebuie sau nu considerată, surditatea ca un defect fizic, care face imposibilă manipularea roților unei mașini, mai mult sau mai puțin complicate? Corpul medical, va zice ce va vrea, însă eu zic „Nu“! Unul care aude, poate mai mult, decât un surd, să evite pericolul, care dă târcoale? Și aici zic „Nu“! Prudența surdului este proverbială!

Iată, în fine, ultimul meu argument: dacă cineva vrea să compare pericolul din atelier cu cel după stradă, care este cel mai vădit? Cel depe stradă este incontestabil! Atunci, dacă pericolul este mai mic în atelier și mai mare pe stradă, pentru ce nu se interzice accesul în această parte, lăsându-ne liberi să circulăm în cealaltă parte?

Dacă în viitor, unii cavaleri servitori ai medicinei, vor face cuvântul de ordine, pentru a ne interzice orice lucru manual, ce ne vom face? Vom încerca să ne apucăm de unul din aceste acțiuni: Cerșetorie, hoție sau sinucidere?

Primul e înjositor, al doilea dezonorează și al treilea în fine, este clasat la rangul de lașitate!

Atunci ???

Un sistem invechit

Un fapt concret petrecut la institutul de surdo-muși din Focșani, pune într-o tristă lumină tratamentul puțin civilizată pe care-l suportă elevii acestei școli. Elevii de la sus-numita școală au dese conflicte cu unul din pedagogi, care protejat în mod arbitrar de direcție se poartă cu o nedreaptă brutalitate față de unii elevi, făcându-le în același timp mizerii celorlalți. Aceștia revolțati s'au plâns deseori la direcție însă reclama-

O

țiile lor n'au fost luate în seamă de d. director care o ține una și bună! Ce face pedagogul e bun făcut! Cum ar face observații acestui conștiincios pedagog ce împinge zelul până a-i spiona pe elevi? Nici când a fost înfățișat în ora de clasă, de elevii săi, un copil maltrat, însângerat de bătaia ce i-o aplicase neomenosul pedagog cu un vâtrau de fer n'a luat nici o măsură contra lui. Exasperați până la paroxism că plângerii lor nu se iau în seamă și de faptul că pedagogul radios îi sfida până la ultima limită a răbdăriei lor, într-o seară și-au făcut singuri dreptate administrându-i o bătaie a cărei consecințe aveau să o suporte din plin.

Căci identificați ca autori ai „rebeliunii“ fură puși să facă corvoadă în grădina, în zi de sâmbătoare, apoi invitați să se răcorească într-o carceră improvizată, sistem practic improbat de la corpul de armată care a ocupat o parte din localul școlii și tinde să acapareze și restul. Pedepsa „rebelilor“ însă nu s'a oprit aici. Au mai fost concediați din ateliere, pedepsii la masă, apoi oprii a mai ieși în oraș.

După cum se vede în acest străvechi institut de educație care în urmă aproape 70 ani de existență vechea formulă: „Bătaie și ruptă din Raiu“! e „în-că în mare cinste mai la tot personalul de conducere, care însuși arată asemenea mod prea puțin plăcut pentru elevi puterea lor. Bieții băieți au fost maltratați chiar de către războinicii cotropitori cu care ei n'au nimic comun.

Profundându-se cauzele cari i-au făcut pe elevi să comită această faptă, care este o pură expresie a revoltei lor contra tratamentului puțin omenos la care erau supuși, vina lor nu era așa de mare spre a merita asemenea pedepse. O frumoasă și bine simțită morală ar fi fost la locul ei, în acest caz, înlocuind cu succes acest amalgam de pedepse ce n'au avut alt efect decât să îndărătnească pe elevi împingându-i la fapte impulsive. O dovadă: 2 din cei pedepsii sfidând pedepsele primite și cele eventuale au călcat consenzual fugind în oraș. Aceștia s'au ales cu o nouă încarcerare.

Asemenea mijloace primitive de educație sunt reprobate de toți oamenii de știință cunoscători ai sufletului și psihologiei copiilor. Locul lor nu este în acest vechiu lăcaș de luminare a intelectului întunecat a acestui gen de infirmități, cari ar trebui tratați cu mai multă omenie și înțelegere și educați după normele moderne și civilizate ce au atâta strălucit succes la școlile de surdo-muși din străinătate, care ne sunt superioare din toate punctele de vedere.

Brătîlă I. Victor

DEMUTIZAREA...

Urmare: X.

Predarea cuvântului „papa“. Incredințându-ne că „pa“ este bine executat și pătruns de elevi putem trece la predarea celui de al doilea cuvânt.

Predarea acestui cuvânt este o simplă jucărie, dacă terenul este bine pregătit și presupunând aceasta, facem ca pregătire, înainte ca elevul să-i cunoască înțelesul, câteva exerciții de unire ale celor două silabe ale cuvântului „papa“.

Unirea constă în spunerea lor repede, fără a da răgaz copilului, să facă vreo inspirație de aer.

Imediat ce ne-am incredințat de corectitudinea execuției, a elevilor, scriem pe tablă „papa“. Il cetim cu toți elevii clasei în cor, apoi individual și la urmă iar în cor.

Punem elevii să scrie pe plăci, „papa“, unul sau două rânduri, în care timp revizuiam pe cei defectuoși, dacă-i avem.

Cerem copiilor să ne spună, ce înțelege prin „papa“? Dacă întâmplător vreunul ghicește înțelesul, îl dăm pe el ca exemplu celorlalți, dacă nu se găsește, învățătorul arată diferite tablouri ce reprezintă „luarea

(Va urma)